

Biroul permanent al Senatului

311 / 4.6.2025

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

**Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări**

Nr.XIX/175/27.05.2025

Comisia pentru constituționalitate

Nr.LXVIII/1765/06.05.2025

RAPORT COMUN

asupra **Legii pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil**
ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 87/25.02.2025
(L311/2024)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 156 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate, prin adresa L311/2024 din 28.04.2025, au fost sesizate în procedura reexaminării de către Biroul permanent al Senatului, cu Legea pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 87 din 25 februarie 2025.**

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil, în sensul instituirii duratei arendării de minimum 7 ani pentru a asigura previzibilitate și stabilitate în această materie.

În data de 18 decembrie 2024, respectiv 23 decembrie 2024, Curtea Constituțională a fost sesizată cu obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil, formulată de de un număr de 51 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și deputați neafiliați, precum și de Avocatul Poporului. Prin Decizia nr. 87 din 25 februarie 2025, publicată în Monitorul oficial al României, Partea I, 342 din 16 aprilie 2025, Curtea a admis obiecția de neconstituționalitate formulată de un număr de 51 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și deputați neafiliați, precum și de Avocatul Poporului și a constatat că Legea pentru modificarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil este neconstituțională, în ansamblul său.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate au examinat Legea, în procedura reexaminării ca urmare a Deciziei nr.87/2025, pe parcursul ședințelor din data de **6 și 27 mai 2025**. În dezbateri, au fost avute în vedere decizia Curții pronunțată în controlul *a priori* asupra **Legii** pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil (**L311/2024**), prevederile Legii Fundamentale cu privire la

rolul și atribuțiile Parlamentului prevăzute de art. 147 din Constituție și jurisprudența Curții Constituționale în materia efectelor deciziilor Curții Constituționale.

În jurisprudența sa, Curtea a interpretat în mai multe rânduri dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție și a distins în privința efectelor pe care le produce decizia sa de constatare a neconstituționalității *unor dispoziții din lege înainte de promulgare* și decizia de constatare a neconstituționalității unei legi *în ansamblul său*. Cu referire la cea de-a doua situație menționată, **Curtea a statuat, de principiu, că pronunțarea unei astfel de decizii are un efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința respectivei reglementări.**

Astfel, prin Decizia Curții Constituționale nr.401/2024, Curtea a precizat că **"în ceea ce privește efectele deciziei prin care instanța de contencios constituțional, în cadrul controlului anterior promulgării, constată neconstituționalitatea unei legi în ansamblul său, iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, Curtea reține că - în temeiul prevederilor art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie - Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ, ca urmare a constatării neconstituționalității legii în integralitatea sa. Curtea a arătat, în jurisprudența sa, că situația determinată de constatarea neconstituționalității legii în ansamblul său are efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința respectivei reglementări** (Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 50, Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019, paragraful 88, Decizia nr. 155 din 6 mai 2020, precitată, paragraful 79, și Decizia nr. 679 din 30 septembrie 2020, precitată, paragraful 43)." **"Prin urmare, opțiunea legiuitorului de a legifera în materia în care Curtea Constituțională a admis o obiecție de neconstituționalitate cu privire la o lege în ansamblul său presupune parcurgerea din nou a tuturor fazelor procesului legislativ prevăzut de Constituție și de regulamentele celor două Camere ale Parlamentului."** (Decizia Curții Constituționale nr. 619 din 11 octombrie 2016)

Membrii celor două comisii au adoptat soluția respingerii legii trimise la promulgare, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, reținând considerentele cuprinse în Decizia nr.87/2025 prin care a fost constatată neconstituționalitatea acesteia în integralitatea ei:

- "în ceea ce privește dispozițiile art. I pct. 1 [cu referire la art. 1.837 - Durata arendării - din Codul civil] din legea criticată, Curtea reține că problema care se impune să fie analizată, din punctul de vedere al constituționalității măsurii reglementate prin textul de lege criticat, este aceea a proporționalității restrângerii exercițiului dreptului de proprietate privată, prin limitarea dreptului de dispoziție al proprietarilor, precum și prin limitarea exercițiului principiului libertății economice, prin impunerea unei durate minime a contractului de arendare;

- Curtea reține că instituirea unei durate minime a contractului de arendare urmărește un scop legitim, respectiv, așa cum rezultă din expunerea de motive, facilitarea formării de exploatații agricole de dimensiuni mari, cu costuri investiționale minime în acțiunile de tranzacționare a terenurilor agricole, precum și facilitarea exploatării terenurilor de către acei proprietari care din motive obiective nu pot lucra terenurile de care dispun, în scopul practicării unei agriculturi performante;

- instituirea unei durate minime de 7 ani pentru încheierea unui contract de arendare nu este o măsură adecvată realizării scopului propus, în condițiile în care eficientizarea activităților agricole nu depinde exclusiv de mărimea suprafețelor agricole cultivate, ci și de felul și calitatea culturilor, tipul de agricultură practicat, stimulentele și subvențiile acordate de stat, împărțirea lor echitabilă, programele speciale elaborate de stat, cadrul legislativ european și cel național, incitarea/încurajarea proprietarilor de terenuri să se grupeze etc.;

- Curtea observă așadar că, prin modificarea preconizată a prevederilor art. 1.850 alin. (2) din Codul civil, legiuitorul a eliminat din lista cazurilor care atrag încetarea contractului de arendare înainte de împlinirea termenului pe cel referitor la decesul arendașului, adăugând unul nou, respectiv situația neplății arendei în termenul prevăzut în contract [...];

- dispozițiile art. I pct. 4 din legea criticată instituie un tratament diferențiat în cadrul aceleiași categorii juridice, respectiv a moștenitorilor părților unui contract de arendare, ceea ce contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, reglementat în art. 16 din Legea fundamentală [...];

- obligația cumpărătorului de a menține contractul de arendare până la împlinirea termenului pentru care acesta a fost încheiat este de natură să afecteze dreptul de proprietate al acestuia, în privința atributului dispoziției, contrar prevederilor art. 44 alin. (1) și (2) din Constituție referitoare la garantarea și ocrotirea în mod egal, indiferent de titular, a dreptului de proprietate și a proprietății private.”

În urma dezbaterilor și a opiniilor exprimate asupra **Legii pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil**, în ședințele din **6 și 27 mai 2025**, **membrii comisiilor au hotărât**, cu unanimitate de voturi ale senatorilor prezenți, să **adopte un raport comun de respingere a legii**.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate supun spre dezbateră plenului Senatului prezentul raport comun de respingere a Legii pentru modificarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil.

În raport cu obiectul de reglementare, legea aflată în procedura reexaminării face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Conform dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Ion-Cristinel RUJAN

Secretar,

Senator Daniela ȘTEFĂNESCU

Întocmit,
consilier Miruna Sretcu

Președinte,

Senator Nadia-Cosmina CERVA

Secretar,

Senator Corneliu NEGRU

consilier Maria Ranga